

5 ideja za Europu mladih

U razdoblju od listopada 2011. do veljače 2013. g. **Gianni Pittella** i **Anna Maria Darmanin** održali su niz rasprava sa studentima raznih sveučilišta diljem Europe (Francuska, Belgija, Malta, Poljska, Hrvatska, Ujedinjeno Kraljevstvo, Italija, Austrija, Španjolska).

Otvarajući raspravu na završnom događaju u Europskom gospodarskom i socijalnom odboru (EESC) 18. ožujka 2013. g. Anna Maria Darmanin iznijela je osnovnu ideju inicijative: *„Mladi se suočavaju s drugačijim problemima u odnosu na ranije generacije, s problemima koje donosioci odluka teško mogu razumjeti. Upravo smo stoga odlučili pitati mlade koje su njihove potrebe. Organizirali smo sastanke s mladima kako bismo čuli što oni imaju reći, što smatraju važnim i što misle da Europa može učiniti za njih. Bio je to veoma zanimljiv projekt i oboje smo bili impresionirani entuzijazmom na kojeg smo naišli kod naših mladih domaćina, kao uvjerenjima i spremnošću mladih da budu aktivni“*.

Gianni Pittella je istaknuo zahtjev mladih za više *političkom* Unijom: *„Uvijek iznova, od sjevera do juga, od istoka do zapada, mladi ponavljaju kako ne prihvaćaju hibridnu Europu, kakvom je vide danas. Također, ne prihvaćaju Europu temeljenu na strogosti, ugroženu bankama i kojom upravljaju tehnokrati – oni žele EU s predstavnicima koji su birani na izborima i istinskim europskim političkim strankama“*.

Pet ideja su nastale iz snova i težnji mladih iz svih dijelova Europe, a obuhvaćaju područja koja se tiču demokracije, zapošljavanja, prava, obrazovanja i europske javne sfere.

Stvaranje istinske europske političke unije s neposredno izabranim EU predsjednikom

Mladi su rekli kako se osjećaju distanciranima od Bruxellesa, objasnila je Anna Maria Darmanin. Međutim, zainteresirani su za Europu i žele biti dio njezina srca. Predlažu jače jedinstvo Europe s neposredno izabranim predsjednikom u cilju približavanja Bruxellesa mladima i povećanja osjećaja njihove uključenosti.

Gianni Pittella: „Postavili smo značajan zahtjev pred politički uniju od strane mladih ljudi“

U raspravi koja je uslijedila, govornici iz publike su se s time složili, ali i naglasili kako predsjednik bez ovlasti nema veliku ulogu - stoga bi bilo potrebno da se njegove ovlasti definiraju najprije u europskom Ustavu. Drugi su upozorili na važnost u izboru predstavnika unaprijed mora biti dogovorena ravnoteža između velikih i malih zemalja, što je teško ostvarivo. Mladi su osjećali da, iako vrijeme krize možda nije najbolje vrijeme za stvaranje

novih ugovora, izravno izabrani predsjednik i ustav temeljen na vrijednostima kao što su solidarnost, suradnja, ljudska prava ipak su jako poželjni.

Uspostaviti javnu europsku službu za zapošljavanje koja bi povezivala mlade osobe tražitelje zaposlenja i tržište rada te vodila edukacije i osposobljavanje mladih sukladno potrebama tržišta

„Naišli smo na jaku reakciju mladih na trenutnu strogost europske politike u zemljama članicama u pogledu smanjenja radnih mjesta i mogućnosti osposobljavanja“, istaknuo je Gianni Pittella. „Mladi su nam rekli da žele više prilika za posao i školovanje, ne manje - razočarani su financijskim problemima s kojima se susreće Erasmus program, za kojeg bi zapravo htjeli da bude proširen, da može primjerice obuhvati umjetnike i atletičare“.

„Mladi cijene mobilnost koju im pruža EU - vjerujući da ih ta mobilnost obogaćuje. Pan-europska javna služba za zapošljavanje, koja je kao ideja proizašla iz rasprave, put je prema povećanju mobilnosti“, rekao je Pittella.

Govornici iz publike su smatrali takvu službu zanimljivom, načinom povećanja mobilnosti, ali su istaknuli i još neka goruća pitanja koja se odnose na mlade osobe kao što je neplaćeno pripravništvo koje odgađa poslovnu karijeru, kao i sredstva za osnivanje obitelji ili osamostaljenje, što si mogu priuštiti samo oni s dodatnim izvorima podrške. Tvrtke si mogu priuštiti plaćanje rada, rekao je jedan od govornika, a neplaćeno pripravništvo samo je primjer međugeneracijske nepravednosti. Svi su mladi bili ujedinjeni po pitanju potrebe za ekonomskim rastom i politikama koje podupiru rast jer on omogućuje poticanje zapošljavanja. Porezne olakšice za mlade radnike još su jedan od načina poticanja zapošljavanja. Predloženu službu za zapošljavanje smatrali su važnom i drugi govornici, posebno jer bi ona mogla pomoći u usmjeravanju nezaposlenih mladih k produktivnom gospodarskom sektoru i održivim radnim mjestima.

Usklađivanje ljudskih, socijalnih, građanskih, političkih i ekonomskih prava diljem EU kao način izbjegavanja da „prava“ postaju „privilegije“ nekih

„Naišli smo na široko priznavanje temeljnih europskih vrijednosti među mladima“, rekla je Anna Maria Darmanin, „u isto su vrijeme bile uočljive i razlike među zemljama članicama“. U raspravi s mladima, formiran je prijedlog za postavljanje zajedničkih standarda za niz prava koja utjelovljuju europske vrijednosti ljudskog dostojanstava, slobode, demokracije, jednakosti, i vladavine prava.

Uspostaviti četverogodišnji europski studijski program koji će se provoditi na četiri sveučilišta u četiri zemlje. Nadalje, razviti virtualna sveučilišta i sveučilišta „na daljinu“, te uspostaviti institut „EU veleposlanika“ na fakultetima sveučilišta koji bi informirao studente o mogućnostima koje pruža EU

„Jedinstveno tržište kvalifikacija je jedna od poruka mladih“, objasnio je Gianni Pittella. Kako bi se to poduprlo, mladi predlažu zajedničke standarde za kvalifikacije i obrazovanje, a jedinstveni europski studijski program je jedan od načina kako to postići. Drugi prijedlog

odnosi se na bolju povezanost obrazovanja i poslovnog sektora, radno iskustvo kao dio sveučilišnog studija, obuhvaćanje pitanja koja se odnose na EU u školskom i visokoškolskom obrazovanju.

Međutim, publika u Bruxellesu nije bila uvjerena u tu ideju. „*Godine koje se provode u inozemstvu, primjerice putem Erasmus programa su dovoljne*“, rekao nam je jedan govornik, „*ali četiri godine su previše i bile bi preskupe, ako se ne bi mogle odgovarajuće financirati*“. Drugi su poduprli ovo stajalište, objašnjavajući kako je u obrazovanju potrebno stabilno okruženje i kako bi financiranje četverogodišnjeg studija u inozemstvu moglo dovesti do podržavanja privilegija te kako bi samo manji broj studenata i nastavnika imao jezične sposobnosti za takav oblik obrazovanja. Prikladno rješenje može biti mobilnost profesora, umjesto mobilnosti studenata. S druge strane, naišli smo na puno pohvala za jednogodišnje programe obrazovanja putem Erasmus studijskog programa - kojeg su mladi opisali kao „majku dobre prakse“ i kao iskustvo koje izgrađuje osjećaj pripadanja Europi. Ideju EU veleposlanika pri fakultetima publika je prihvatila kao dobru, ali koja može biti učinkovita jedino ako će ova institucija biti plaćena.

Europljani navode kako je televizija vodeći izvor informacija, stoga europska javna televizija treba biti osnovana s ciljem osiguravanja transnacionalnog prostora za prekograničnu razonodu i raspravu koja podupire osjećaj EU građanstva

„*Ovaj prijedlog se pojavljivao uvijek iznova u našim raspravama diljem Europe*“, rekla je Anna Maria Darmanin. „*Nemamo djelotvornu komunikaciju s EU, rekli su nam*“, a Europska međunarodna televizija osigurala bi dinamičan javni prostor razmjene informacija u Europi te pomogla u izgradnji europskog identiteta. Međutim, jedan od govornika je istaknuo kako već postoje paneuropski televizijski kanali – no, problem je kako privući publiku da ih vjerno prati. Drugi govornik je pak istaknuo kako su informacije o Europi već dostupne, međutim potrebno je ljude podučiti tome kako ih pronaći. Bilo je dvojbi oko toga kako privući veliku masu publike s obzirom na jezične razlike.

Anna Maria Dermanin: „Političari slušaju, ovo je vrijeme građana“

Gianni Pittella i Anna Maria Darmanin preuzeli su obvezu nastavka projekta *5 ideas for a younger Europe*: Anna Maria Darmanin će napisati zaključke inicijative, temeljen na raspravi s mladima koji će se dati na usvajanje Europskom ekonomskom i socijalnom odboru, a Gianni Pittella će nastojati donijeti rezoluciju pred Europski parlament, podupirući prijedloge mladih. Oba potpredsjednika će zajedničkim pismom predstaviti inicijativu predsjedniku Europskog parlamenta i Europskog ekonomskog i socijalnog odbora kako bi u svom budućem radu u obzir uzeli i potrebe mladih. Kako bi osigurali da se ishodi ovih dragocjenih rasprava provedenih s mladima diljem Europe ne zanemare, Gianni Pittella i Anna Maria Darmanin će također zajedno napisati knjigu o iskustvu inicijative *5 ideas for a younger Europe*.

Prijevod i obrada: Pragma, Teslina 13, Zagreb. Više o Pragmi na: www.udruga-pragma.hr.